

ВЕЛИКА ИГРА

Југославија–Француска 3:2 (1:1, 2:2)

У 83 минути, пред сам крај утакмице, Лучиано, леви халф француске репрезентације, неочекивано је постигао други гол за Француску. Валтер је извео корнер. Лопта је одлетела на сасвим другу страну од оне где су је очекивали – пред голом, у голманском простору, где се направила права гужва од многобројних играча.

Јовановић је покушао да одбије лопту, али није успео. Пролетела је поред њега, ударила у земљу испред бековске линије и отскочила. Лучиано је притрчао, захватио је лопту волејом и пуцао. Ударац је био јак и тачан – погодио је угао гола. Лопта је поред стативе, на домак испружених прстију вратара Мркушића који се доцкан бацио, улетела у мрежу. Да није био покривен од многобројних играча који су се налазили испред њега, Мркушић би вероватно могао да одбрани овај ударац, јер је изведен са око двадесет метара.

А овај пенал што треба да се изведе за који тренутак најзначајнији је једанаестерац у историји нашег фудбала. Од њега зависи све пораз и наша победа, јер се без изједначења не може ни постићи коначан успех. Ено, Митић се издваја из групе. Он је одређен још пре утакмице да изведе пеналти-кик, уколико до њега дође у току игре. Вежбао је на тренингу и добро је тукао. Али ово није тренинг, овде се ради о бити или не бити. Рајко Митић је свакако свестан тога и он зна шта му је дужност. Ми верујемо у њега... Али шта се догађа! Митић се повлачи, уступа Боби Михаиловићу. У казненом простору налазе се само он и Ибрир.

Пусти, ја ћу! – неочекивано је рекао Михаиловић своје другу и Митић се одмах повукао, јер је у таквим тренуцима свака дискусија излишна.

Митић или Михаиловић, свеједно – наше мисли су с њима. И наше наде.

Десно крило иступило је с таквим самопоуздањем, био је тако прибран и миран, да су сви који су се налазили у близини били импресионирани и прожети чврстом надом у успех.

Дошао је одлучан тренутак.

Михаиловић није чак ни потрчао. Брзим кораком пришао је лопти, погледао је десни угао и учинио покрет као да ће да пуца на ту страну, тако да се Ибрир махиално нагнуо у правцу леве стативе, спреман на скок. Али лопта је полетела у супротни угао, полувисоко. Шут је био пласиран, али врло оштар. Било је већ касно учинити ма шта, али Ибрир се ипак опружио колико је дуг. Шта вреди кад се лопта већ копрца у мрежи!

Изједначење.

Пљесак. Спонтан и бучан. Разлива се стадионом и прати фудбалере, који загрљени хитају средини игралишта.

Победа је спасена !

Центар-халф француске репрезентације Хон одбија лопту у поље

Врхунац емоција

Све што је било пре тога и што се догодило доцније било је мање узбудљиво, ма да је драматичних тренутака било сијасет. Та два минута – 83 и 84 – то је био врхунац емоција. Тада, тих сто двадесет секунда, преживљавало се све што се може осетити на једној овако великој и одлучној утакмици, тако узбудљивој и занимљивој.

Кад је постигнута победа, у 113 минути игре, радовали смо се и пљескали; били смо чврсто убеђени да она не може изостати. После изједначења, – чак и првих петнаест минута продужења утакмице, кад се играло такорећи стално пред нашим голом – били смо спокојни и стрпљиви. Јер пеналти-кик је значио прелом, он је решавао судбину утакмице, а после изједначења било је само питање времена кад ће се постићи победа. Такво убеђење пренело се са играча на нас све који смо се налазили на трибинама, толико су сви они – наши репрезентативци – играли после тога смирено, смишљено, прибрано. А кад је почео други део продужења – последњих петнаест минута – било је јасно да ће одлука бити постигнута сваког тргнутка. Јер сад је на терену постојао само један тим – наш тим, који је наваљивао тако борбено и тако снажно, толико смишљеним и тачним комбинацијама, да више нико није сумњао у нашу победу.

Била је то егзибиција. Лопта је летела с ноге на ногу, за час би се нашла у казненом простору Француза и кад би је одбили враћала се одмах натраг. И тако стално. Једном је морала да нађе прави пут.

И нашла га је у 113 минути, кад је Жељко Чајковски, ометан од Фреја, из веома тешке ситуације, пребацио преко испружених руку Ибрира и убацио је у угао иза његових леђа. Редак гол, необичан свакако, али победоносан гол, очекиван, јер је некако морао бити постигнут, на овај или онај начин, свеједно. Јер је припреман дуго, врло дуго, још од првог полувремена, кроз многе пропуштене прилике, у сталној надмоћности нашег тима, у потпуној супериорности наших репрезентативаца у сваком погледу.

Зато је више него заслужен.

Како су постигнута прва два гола

У току око деведесет секунда радовали смо се и ми и Французи. Прво су се наши фудбалери грлили на терену, честитајући један другоме на постигнутом успеху. Вило је то у 12 минути, кад је судија зауставио игру и досудио слободан ударац у нашу корист на десној страни игралишта, недалеко од аут-линије. Митић није послао лопту пред гол. Он додаје „кратко“ Бобеку, који се нашао у близини. Бобак продире на десно крило, а Боба Михаиловић улеће у средину. Пре него што је Фреј стартовао, Бобек је центрирао полувисоко и врло оштро. Михаиловић се налазио негде на ивици голманског простора. Лево од њега био је Лучиано, а десно центар-халф Хон. Иако је ситуација била врло тешка, Михаиловић је захватио лопту волејом и сигурним, јаким ударцем послао је у леви угао. Ибрир је доспео само да испружи руку.

Већ у следећем минути Французи су изједначили. Чим се почело са центра, лопта је пребачена на десно крило. Валтер је „прешао“ Чолића и брзим трком приближавао се бековском простору. Јовановић је покушао да га задржи, тамо негде око једанаест метара, али је Валтер и њега „прешао“ и из непосредне близине јаким ударцем погодио мрежу испод саме пречке.

Била је то прва опасна ситуација пред нашим голом и, ето, искоришћена је.

* * *

Овај гол силно је утицао на морал Француза. Тако брзо и неочекивано изједначење повратило им је веру и средило њихове већ поколебане редове. Зато је овај гол био веома значајан за будући развој утакмице.

Првих дванаест минута игре француски гол био је, такорећи, опседнут, јер су наши од почетка наметнули врло јак темпо и наваљивали жестоко. Већ у трећем минути Жељко Чајковски извео је корнер. У следећем минути Фирм додаје главом лопту Митићу, који се налазио око „шеснаест метара“ и, уместо да пуца, он даје „фор“ Михаиловићу. Судија зауставља игру због офсајда.

У петом минути прва потпуно зрела прилика. Ђајић из слободног ударца шаље лопту пред гол. Гужва. Бек Фреј одбија лопту, али је прима Бобек, „прелази“ неколико играча и одлази чак на десно крило, одакле центрира високо. Ибрир је закаснио за делић секунда и Фирм пре њега удара лопту главом, али нетачно, тако да је пребацио празан гол. Нешто доцније друга зрела прилика: Бобек „прелази“ двојицу, даје „фор“ Жељку Чајковском, овај продире, враћа лопту натраг, Фирм оклева тренутак и то је омогућило Хону да му одузме лопту.

У једанаестом минути требало је да водимо са 1:0. Акција је потекла од Ђајића који „прелази“ Барата и даје напред – у дубину – Златку Чајковском, овај продире скоро до бековске линије, јер се ови пред њим повлаче. Он трчи право на Хона који је принуђен да му пође у сусрет. Златко Чајковски је то и желео и пре него што је противник стартовао убацио је лопту „у празан простор“ између Хона и Марша. Фирм је схватио замисао, притрчао и тако се нашао сам са Ибриром, удаљен од њега једва десет метара. Повољнија прилика не може се замислити! Ибрир је истрчао два-три метра и очекује шух. Фирм је заиста пуцао. Лопта погађа изненађеног голмана у груди, одбија се право Хону на ногу, а овај, неприпремљен, не знајући шта ће, ударио је лопту врхом ципеле и то што је могао ниже, тако да је одлетела високо преко пречке. Михаиловић је одлично извео корнер. Ибрир је сналажљиво боксовао у поље.

Ето, овакве ситуације претходиле су првом голу. То је био силан притисак и Французи су већ почели да малаксавају – не физички, већ морално. И да нису изједначили тако брзо, такорећи у истом минуту, да је наша одбрана успела да задржи Валтера, ток утакмице био би сасвим друкчији. Изједначење је подигло морал француских играча и они су наставили да се боре свом снагом, иако су у техничком погледу били подређени. Наши фудбалери прихватили су борбу и играли су опрезно и пожртвовано. Осећајући се сигурни због вођства, играли су прибраније и сталоженије нарочито у завршним акцијама.

Још неколико пропуштених прилика

У 21 минуту Златко Чајковски је пуцао са шеснаест метара у Ибрира.

У 23 минуту Бобек „прелази“ двојицу и пуца слабо у гол.

У 24 минуту Јовановић је промашио лопту, Лешантр избија сам у казнени простор, Мркушић не оклева већ одмах излеће, стартује оштро и то је збунило противничко лево крило, тако да је пуцао поред гола. Да Мркушић није истрчао ова неочекивана акција Лешантра свакако би се завршила успешно. То је била најповољнија прилика коју су Французи имали на овој утакмици.

У 29 минуту Бобек са десет метара пуца преко гола.

У 38 минуту лепа комбинација Митић–Бобек–Фирм. Овај последњи, неометан, шутира са око десет метара поред гола. У 43 минуту Фирм прима одбијену лопту од Марша и из непосредне близине погађа – фоторепортере! Тако се завршило прво полувреме са нерешеним резултатом. Наш тим је према повољним приликама, које су створене веома тачним и смишљеним комбинацијама, требало да води бар са два гола разлике.

Иако су Југословени у овом делу утакмице били технички бољи и надмоћнији, њихова игра није била потпуно сређена, сем првих дванаест минута. Изједначење је унело доста нервозе у редове нашег тима и ма да је изведено пуно успешних комбинација, ипак то није била игра какву наши фудбалери могу да пруже.

Други гол за Француску: Мркушић се узалудно бацио

Офанзива

Такву игру видели смо првих тридесет минута другог полувремена. Офанзива је почела оног тренутка кад је судија дао знак за почетак. Два јуриша је одбрана добро одбила, а трећи, изведен у трећем минуту, није искоришћен само због непрецизности наше десне полутке. Бобек је био заостао, примио је лопту од Ђајића и дао је напред Златку Чајковском.

Овај је у трку „прешао“ двојицу, „извукао“ Лучиана и онда дао „фор“ Митићу који је утрчао у бековски простор и стигао лопту негде око једанаестерца. Сви смо били на ногама и напрегнуто очекивали шут. Прилика је била толико повољна да је чак и Ибрир изгледао беспомоћан. Лопта је одлетела два-три метра од леве стативе!

Шест минута доцније сцена се понавља. Лопту је сад дотурио напред Бобек, а реализатор је био Фирм. И за њега је гол – широк седам метара – био исувише мали да би га погодио са мање удаљености него што се налази једанаестерац!

Напади се настављају несмањеном жестином. У 11 минуту Хон је грубо срушио Бобека на домаку гола. Судијина пиштаљка се не чује. У 16 минуту силовит продор, Фирм шаље лопту Михаиловићу, овај му враћа, наш вођа навале неспретно пуца у гол, тако да Ибрир лако хвата лопту. Фирм се налазио удаљен од гола само неколико метара!

Гледаоци су нервозни. Стадион трешти од поклика. Све чешће се чује пљесак. Наши играју изврсно у пољу, али се пред голом наши стрелци понашају као почетници! Не могу да погоде гол из најповољнијих прилика! Деветнаести минут. Фирм је опет сам – по који пут већ? – очи у очи са Ибриром. Тако су близу, да се скоро испруженом руком могу додирнути. Фирм пуца – у пречку! Било је довољно да је само мало окренуо лопту и она би се нашла у мрежи. Још једна такоређи стопроцентна прилика је пропуштена.

Зар је могуће! – нервира се један италијански новинар, – да се и овакве ситуације не искористе!

Чему описивати исте сцене, Митић, Фирм, Бобек, па опет Фирм!... И тако све до тридесет и осмог минута, кад је, неочекивано, Лучиано постигао гол за Француску и кад је изгледало да ће се сусрет у Фиренци претворити у праву спортску трагедију – у пораз знатно бољег противника!

Први поздрав победи

Сумрак се све више спуштао и лагано је обавијао велики стадион. На терену се још водила велика борба. Наши су настојали да постигну још један гол, јер је победа већ била одлучена. Југословени су спретно и брзо додали један другоме лопту и игра се развила у праву егзибицију фудбалске вештинв, коју су гледаоци пратили пљескањем и задовољним поклицима.

Последњи минути... Лопта се више не види. Назиру се само прилике играча. Има их много на једном делу игралишта – на половини Француза.

Одједном се на супротној трибини појавио пламен. Попут бакље нешто је горело. Јавила се нова светлост, па још једна, и још једна... Десетине, стотине буктиња горело је на ивици игралишта, осветљавајући уздигнуте руке и збијену гомилу људи. Весели узвици допирали су и као одјек односили пљесак који се разлегао овом страном стадиона.

Те запаљене буктиње од хартије, расуте ту и тамо, негде ускомешане и узвитлане, пламени језици у тами која је постајала све гушћа, и радосни поклици масв – то су били први весници наше победе.

Два начина играња

Сусрет Југославија–Француска има своју предисторију. Никад у нашој земљи није владало тако велико интересовање за једну фудбалску утакмицу као за игру против Француске која је одржана у Београду 9. октобра. Око пола милиона људи тражило је улазнице, а нови, велики стадион Партизана, тек припремљен за велике утакмице, могао је да прими око 60.000 гледалаца. Тиме је наш рекорд у посети фудбалских утакмица био двоструко премашен.

Та прва игра наших и француских фудбалера завршена је нерешено 1:1 после вођства наше репрезентације у првом полувремену.

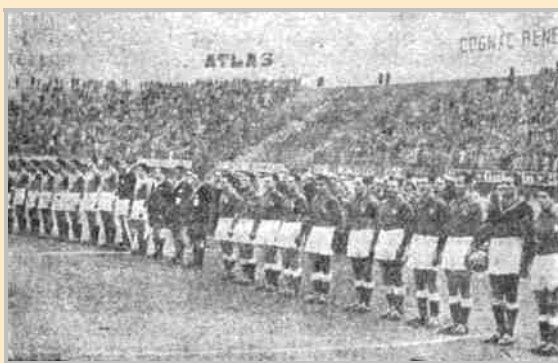
Свет је био разочаран, јер је очекивао победу. И то са правом. Победу је очекивала и целокупна француска штампа и сви фудбалски стручњаци у Европи. И не без разлога. Наш фудбал бољи је од француског. То показује и биланс сусрета наших и француских фудбалера. У то смо се уверили приликом многих гостовања наших играча у Француској.

Али – победа је изостала. Штавише, замало се није догодило да изгубимо игру на свом терену. Разумљиво је да смо реванш утакмицу у Паризу очекивали са стрепњом.

Наш тим је на утакмици у Београду играо слабо. Показало се да је било погрешно што се није играло државно првенство, јер се форма фудбалера најбоље стиче и одржава кроз тешке, борбене првенствене утакмице. Највећу грешку учинио је наш тим што је прихватио начин играња Француза.

И у Паризу сусрет је завршен са истим резултатом. Наши су прихватили борбу и са неодолјивим пожртвовањем успели су да одрже нерешен резултат. Била је то једна од најузбудљивијих игара које смо гледали.

Наша и француска репрезентација пре утакмице

После Париза разочарења су се ређала: пораз у игри са Аустријом и слаба форма скоро свих репрезентативаца. У такмичењу за Куп прво је елиминисан Динамо, па Хајдук и најзад Партизан. Нимало ружичаста ситуација пред одлучну битку.

У тим критичним данима било је главно повратити играчима веру у сопствене могућности. Кад смо се враћали из Париза они су сви били ведри. Говорили су оптимистички:

– Најгоре је прошло. Трећу утакмицу морамо добити !

А тих дана, две недеље пред одлазак у Фиренцу, ишли су покуњени, оборене главе и измишљали разлоге да не играју у државном тиму. Велика је заслуга Футбалског савеза Југославије што је у том периоду моралне потиштености играча поступио врло тактично и припреме за одлучан сусрет тако спровео да се постепено, из дана у дан, повећавао морал репрезентативаца. Уочи утакмице сви играчи били су потпуно припремљени за велику игру. Физички и духовно. Одлучност и чврста решеност да истрају у великој борби читала се на сваком лицу. Она је дошла до изражаја и у току утакмице, нарочито у најтежим тренуцима, кад је одлучивала чврста воља и жарка жеља за победом.

Тек у Фиренци дошла су потпуно до изражаја два начина играња и тек тада се јаоно видело да је разлика у класи знатна. Наши су играли онако како једино треба играти против Фракцуза, по земљи, комбинаторно, тананим, смишљеним комбинацијама, ослобађајући се лопте у правом тренутку. Тиме је избегнута директна борба „човек на човека“ и две одлике Француза нису дошле до изражаја у оној мери као у Београду и Паризу. Французи су бржи од наших играча, играју оштрије, имају бољу физичку кондицију, сигурнији су у високој игри, нарочито главом, а њихов старт је силовитији и хитрији. Сигуран начин да се победе био је једино спустити лопту на земљу и тачно и брзо додавати. Тако је био искључен непосредан сукоб између играча. Наши су то схватили. Они су знали шта хоће и изводили су добро припремљене и тачне комбинације, разбијајући постепено противничке редове све док их нису сасвим дезорганизовали.

Као последица овакве игре Југословена, у француском тиму запажали су се само појединци: борбени, упорни и веома издржљиви, али њих није везивао колектив, чврсто дејство целине, што је опет била наша највећа снага.

Наш тим је имао скоро 70% игре. Техничка преимућства наших фудбалера била су толико очевидна, да то нису оспоравали ни руководиоци француске екипе, ни француски новинари.

Наш начин играња – бржи од старог система, спорији од данашњег, али зато садржајнији и тачнији у додавању, – свидео се и италијанској публици, и штампи, и фудбалским стручњацима. Запажено је међутим да играмо веома неефикасно. Наши играчи припремају завршну акцију врло смишљеним комбинацијама. Повољне прилике пред противничким голом не јављају се случајно, стихијски, већ су израђене и плански припремљене, али се не искоришћују због тога што је шут на гол недостатак наших стрелаца.

Да није било тога, не би се уопште играла утакмица у Фиренци. Победа би била одлучена већ у Београду и потврђена у Паризу. Не потцењујемо француски фудбал; напротив, ми га ценимо због његових одлика: динамичности, брзине, силовитог старта и једноставности с којом се продори изводе, али савремени фудбал захтева и више од тога – он се заснива на техници.

Победом у Фиренци успешно је завршено једно поглавље нашег фудбала. Пред нама стоје нови задаци. То значи вежбати још марљивије и упорније, из дана у дан настојати да се уклоне недостаци – којих има прилично, – учинити све да се још више подигне квалитет нашег фудбала и да се у следећој години постигну нови, бољи успеси.

(1949)